

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/edkkuj>

ดำเนินการวารสารโดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The Development of an English for Tourism Training Curriculum for Grade 11 Students in Yaring District, Pattani Province

ฮานีซะห์ มาอี^{1*}, เดียนา สาและ², อานิสา เด็งระแม³, สุภัทสรสา ลามะ⁴, นัสรีน สาและ⁵, อลิสรสา ชมชื่น⁶, ปาลิดา สายรัตทอง พัฒนพิชัย⁷, และ
สุพรรณษา สุวรรณชาติ⁸

Haneesah Mayi^{1*}, Diana Salaeh², Anisa Dengramae³, Supassara Lamah⁴, Nasrin Salaeh⁵, Alisara Chomchuen⁶, Palida
Sairatthong Patanapichai⁷, and Supansa Suvanchatree⁸

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี¹

Faculty of Education, Prince of Songkla University¹

Received: June 21, 2025 Revised: December 16, 2025 Accepted December 25, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยมีมุ่งพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทการท่องเที่ยวท้องถิ่น การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะแรก การศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรจากนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน และระยะที่สอง การทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง หลักสูตรเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติผ่านการจำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษในงานท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57 จาก 5.00) โดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในระดับมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และสนับสนุนการพัฒนากำลังคนด้านการท่องเที่ยวในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว; ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว; ความพึงพอใจของนักเรียนที่อบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

*Corresponding author. Tel.:

Email address: 6720120620@psu.ac.th

Abstract

This research aimed to develop and examine the effects of implementing an English training curriculum for tourism for Grade 11 students in Yaring District, Pattani Province, with a focus on enhancing students' English communication skills in the context of local tourism. The research was conducted in two phases. The first phase involved a needs analysis for curriculum development based on data collected from students, teachers, school administrators, parents, and community members. The second phase involved the implementation of the developed curriculum with a sample group of students selected through cluster random sampling. The research employed a one-group pretest–posttest design. The curriculum emphasized experiential learning through simulations and role-playing activities to develop students' listening and speaking skills in tourism-related contexts. The research instruments consisted of an English communication skills test and a satisfaction questionnaire. The results revealed that students' English communication skills after participating in the training curriculum were significantly higher than before the implementation at the .01 level of statistical significance. In addition, the students' overall satisfaction with the curriculum was at the highest level (mean = 4.57 out of 5.00), particularly in the area of assessment and evaluation. The findings indicate that the developed curriculum effectively responds to the needs of both learners and the community and enhances students' ability to use English in real-life tourism situations. Furthermore, the results of this study can serve as a guideline for developing English-for-tourism curricula at the secondary education level that are aligned with local contexts and support sustainable workforce development in the tourism sector.

Keywords: English for Tourism Training Curriculum; English Communication Competencies for Tourism Purposes; Learners' Satisfaction Toward English for Tourism Training Curriculum

■ บทนำ

ในปัจจุบันทักษะภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาบุคลากรเพราะภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกประเทศไม่ว่าจะเป็นการปกครอง เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแพทย์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารและการทำสัญญาต่างๆ (Pruksasin, 2005) ปัจจุบันคนที่ศึกษาและสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างคนต่างชาติ ต่างภาษา เป็นสื่อกลางทางธุรกิจทั้งธุรกิจภายในประเทศและระหว่างประเทศ เป็นภาษากลางและภาษาราชการของประเทศที่มีหลากหลายภาษา และยังเป็นภาษาที่สองของหลายประเทศ ซึ่งหากผู้สื่อสารรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีก็สามารถสื่อสารกับผู้ที่มาจากหลากหลายประเทศ แสดงความคิดและความรู้ สึกต่างๆ ได้ อีกทั้งแหล่งวิทยาการ สื่อเอกสาร สิ่งพิมพ์ในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ถูกพิมพ์และเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ แม้แต่การเผยแพร่แบ่งปันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในโลกออนไลน์ในปัจจุบันก็เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีจะมีโอกาสในการศึกษาเรียนรู้และประกอบอาชีพได้มากกว่า (Manivannan, 2006)

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าทักษะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นในการสอนหรือฝึกทักษะภาษาอังกฤษจะต้องมีการบูรณาการเข้าด้วยกันของการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งทั้ง 4 ทักษะ จะทำให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันจะเน้นทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative skills) มากกว่าการสอนที่เน้นเรื่องรูปแบบหรือโครงสร้างภาษาเพียงอย่างเดียว เพราะความรู้ในด้านไวยากรณ์ไม่เพียงพอในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง Widdowson (1978) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นคือการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้ง

ด้านโครงสร้าง ความหมาย การนำไปใช้ รวมถึงบริบทที่ช่วยในการสื่อสารนั้นคืออายุ เพศ การศึกษา ฯลฯ การฝึกอบรมก็จัดเป็นการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่เน้นให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ โดยการฝึกทั้งระบบโครงสร้าง ความหมาย เสียง สำนวนภาษาตามบริบทและสถานการณ์ ฝึกทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 27 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (Department of Curriculum and Instruction Development, 2003) ดังนั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงสามารถจัดทำหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวได้ โดยเฉพาะอำเภอเยหริ่ง จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นอำเภอที่มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย อาทิเช่น วัดเจ้าเมืองเยหริ่ง เป็นวัดที่มีลักษณะเฉพาะตัวด้วย สถาปัตยกรรมผสมผสานกันระหว่างไทยมุสลิม จีน และยุโรป สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2438 ปลายรัชสมัยของรัชกาลที่ 5 ผู้สร้าง คือ พระยาพิพิธเสนา อมาตยาธิบดีศรี สุรัสวดี นอกจากนี้ยังมีชุมชนท่องเที่ยวบางปู เป็นพื้นที่ริมขอบอ่าวปัตตานีที่รายล้อมด้วยป่าชายเลนที่มีระบบนิเวศ ที่สมบูรณ์ และสมดุล เป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน ที่มีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นที่พักผ่อนตามธรรมชาติที่มีคุณค่า ซึ่งประกอบด้วยสามชุมชนท่องเที่ยวด้วยกัน ชุมชนท่องเที่ยวบางปู / ชุมชนท่องเที่ยวเสนห์บางปู / ชุมชนท่องเที่ยว Amazing Bangpu ยังมี “หาดตะโลเกกาโปร์” เป็นหาดที่มีชื่อเสียงของจังหวัดปัตตานี เป็นหาดทรายขาวสะอาดขนานกับชายฝั่งทะเล มีเรือกอล์ฟและของชาวประมงจอดอยู่เป็นจำนวนมาก โดยในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและเทศเพื่อนบ้านให้ความสนใจและเข้ามาท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนล่างจำนวนเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี ดังนั้น การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญมากในชีวิตประจำวันและการท่องเที่ยวของคนในอำเภอเยหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูภาษาอังกฤษในอำเภอเยหริ่ง จังหวัดปัตตานี เห็นว่านักเรียนมัธยมปลายมีศักยภาพในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จึงต้องการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตรงตามสภาพท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ใช้สื่อสารได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ ศึกษาต่อและมีความเข้าใจในวัฒนธรรมโลก พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยอย่างสร้างสรรค์และภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

■ จุดประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอเยหริ่ง จังหวัดปัตตานี
- 2) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ในอำเภอเยหริ่ง จังหวัดปัตตานี

■ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) แนวคิดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเน้นการพัฒนาทักษะภาษาในบริบทการใช้งานจริง โดยเฉพาะการฟัง และการพูด ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่นั้น โครงสร้างทางภาษาเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับบริบท สถานการณ์ และความเหมาะสมของภาษา Widdowson (1978) เสนอว่า ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนทั้งในด้านโครงสร้าง ความหมาย การนำไปใช้จริง และปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสื่อสารได้อย่างแท้จริง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอเยหริ่ง จังหวัดปัตตานี จำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดทางทฤษฎีที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนในชุมชนที่มีประสบการณ์ชีวิตจริง มีความ

หลากหลายในพื้นฐานภาษาอังกฤษ และต้องการพัฒนาทักษะเพื่อนำไปใช้ในการต้อนรับนักท่องเที่ยว ทฤษฎีที่สอดคล้องกับบริบทดังกล่าว คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ของเจอโรม บรุนเนอร์ (Jerome Bruner's Learning Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดเชิงสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ผ่านประสบการณ์และการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น บรุนเนอร์ (Bruner, 1960; 1966) เสนอว่า การเรียนรู้ที่ดีควรมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ รูปแบบการแทนความรู้ (Modes of Representation) การจัดลำดับเนื้อหาแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ความพร้อมในการเรียนรู้ (Readiness to Learn) และแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ใหญ่ซึ่งมีความพร้อมแตกต่างกัน และมีแรงจูงใจจากการใช้งานจริง

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงรุกเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การทำงานกลุ่ม หรือกิจกรรมจำลองสถานการณ์ โดยเชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา เพื่อนร่วมกลุ่ม และบริบทการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้ทักษะภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามบริบทท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษาต้องพิจารณาถึงบริบทของท้องถิ่น ความต้องการของผู้เรียน และทรัพยากรที่มีอยู่ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว การบูรณาการภาษาอังกฤษกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

■ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัยเป็นแบบ One group pretest-posttest design (Tuckman, 1999) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนในหลักสูตรฯ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่อบรมหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งผู้มีส่วนรวมการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ผู้มีส่วนรวมในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ 1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 73 คน 2. ครู จำนวน 13 คน 3. ผู้บริหาร จำนวน 2 คน 4. ผู้ปกครอง จำนวน 5 คน และ 5. ชุมชน จำนวน 10 คน

ผู้มีส่วนรวมในการวิจัยระยะที่ 2 ได้แก่ นักเรียนนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณไพบูลย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบวัดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีการสอบถามของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณไพบูลย์ จากนั้นนำผลที่ได้ไปจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี แล้วจึงนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้พัฒนาขึ้นมาใช้ฝึกอบรมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณ

ไพบูลย์ ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง ในระยะเวลา 1 วัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ 1. ช่วงภาคทฤษฎี จำนวน 4 ชั่วโมง ประกอบด้วยกิจกรรมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2. ช่วงภาคปฏิบัติ จำนวน 3 ชั่วโมง ประกอบด้วยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ทั้งนี้ก่อนการจัดฝึกอบรมผู้วิจัยได้วัดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียน และเมื่อจัดฝึกอบรมครบถ้วนตามแผนที่กำหนดไว้จึงวัดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวหลังการจัดฝึกอบรมอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณไพบูลย์ที่ต่อหลักสูตรฝึกอบรม และข้อมูลที่รวบรวมมาได้จะผ่านการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนก่อนนำไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางการวิจัยก่อนและหลังด้วยการทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน

■ ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผลการวิจัยในระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณไพบูลย์

ประเด็นที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณไพบูลย์

นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีจำนวน 41 คน ส่วนใหญ่มีผลการเรียนสะสมในรายวิชาภาษาอังกฤษระดับ 3.01 - 4.00 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.5 และรองลงมาผลการเรียนระดับ 2.01 - 2.50 คิดเป็นร้อยละ 27.5 ผลการเรียนระดับ 2.51 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 22.5 และผลการเรียนระดับ 1.50 - 2.00 คิดเป็นร้อยละ 10 นอกจากนี้จากแบบสอบถามพบว่า นักเรียนต้องการที่จะพัฒนาตนเองในทักษะการพูด คิดเป็นร้อยละ 34.15 ทักษะการฟัง คิดเป็นร้อยละ 48.78 ทักษะการอ่านคิดเป็นร้อยละ 12.20 และการเขียน คิดเป็นร้อยละ 4.87 โดยวันในการเข้าอบรมที่นักเรียนเลือกมากที่สุด คือ วันจันทร์ – วันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 56.10 วันเสาร์ – วันอาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 43.90 รูปแบบเอกสารที่ต้องการในการเข้าร่วมการอบรม คือ ไฟล์ PDF คิดเป็นร้อยละ 75.61 รูปเล่ม คิดเป็นร้อยละ 24.39 และรูปแบบการอบรมที่นักเรียนสนใจ คือ การศึกษานอกสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 46.16 การฝึกปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 38.46 การบรรยายและการสอน คิดเป็นร้อยละ 15.38 ดังตารางที่ 1

Table 1

General information of student respondents.

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ผลการเรียนสะสมรายวิชาภาษาอังกฤษในปัจจุบัน		
1.50-2.00	4	10
2.01-2.50	11	27.5
2.51-3.00	9	22.5
3.01-4.00	17	42.5

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ทักษะภาษาอังกฤษที่นักเรียนสนใจที่จะพัฒนา (เลือกได้มากกว่าหนึ่ง)		
ทักษะการฟัง	20	48.78
ทักษะการอ่าน	5	12.20
ทักษะการพูด	14	34.15
ทักษะการเขียน	2	4.87
วันในการเข้าร่วมอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว		
วันจันทร์ - วันศุกร์	23	56.10
วันเสาร์ - วันอาทิตย์	18	43.90
รูปแบบเอกสารที่ต้องการในการเข้าร่วมอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว		
ไฟล์ PDF	31	75.61
รูปเล่ม	10	24.39
รูปแบบการอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว		
การบรรยายและการสอน		
การฝึกปฏิบัติ	8	15.38
การศึกษานอกสถานที่	10	38.46
	24	46.16

ประเด็นที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จากการตอบแบบสอบถามของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน

ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีจำนวน 30 คน ตำแหน่งงานส่วนใหญ่ของกลุ่มเป้าหมาย คือ ครู คิดเป็นร้อยละ 43.3 ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 6.7 ผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 16.7 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และวุฒิการศึกษามากที่สุด คือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 43.3 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 30 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.7 ดังตารางที่ 2

Table 2

General information of teachers, administrators, parents, and community members.

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งงาน		
ครู	13	43.3
ผู้บริหาร	2	6.7
ผู้ปกครอง	5	16.7
ชุมชน	10	33.3
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	30

ปริญญาตรี	13	43.3
สูงกว่าปริญญาตรี	8	26.7

ประเด็นที่ 3: ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 71 คน

กลุ่มเป้าหมายมีทั้งหมด 71 คน โดยกลุ่มเป้าหมายมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุพรรณไพบูลย์ คิดเป็นร้อยละ 84.51 และไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 15.49 ส่วนระยะ เวลาในการจัดหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวที่กลุ่มเป้าหมายเลือกมากที่สุด คือ 5 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 60.56 รองลงมา คือ 10 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 22.54 และน้อยที่สุด คือ 20 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 7.04 นอกจากนี้จากแบบสอบถามพบว่า กลุ่มเป้าหมายเลือกสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่งที่ควรจัดทำเป็นหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว มากที่สุด คือ วัดเจ้าเมืองยะหริ่ง และชุมชนท่องเที่ยวบางปู คิดเป็นร้อยละ 24 รองลงมา คือ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน คิดเป็นร้อยละ 12 และน้อยที่สุด คือ สุวรรณไพบูลย์ท่องเที่ยวที่มีแอร์ คิดเป็นร้อยละ 0.56

ส่วนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลการทดลองได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการทำแบบวัดทักษะการสื่อสารหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ดังตารางที่ 3

Table 3

Comparative analysis of communication skill assessment scores before and after the implementation of the English for Tourism training curriculum in Yaring District, Pattani Province.

ผลการเปรียบเทียบ	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i> - test	<i>p</i> - values
ก่อนใช้หลักสูตร	15	8.93	3.58	14	7.41	< .001
หลังใช้หลักสูตร	15	16.47	2.07			

$P < .001$

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบวัดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการใช้หลักสูตร ($M = 16.47$, $SD = 2.07$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้หลักสูตร ($M = 8.93$, $SD = 3.58$) อย่างเห็นได้ชัด เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent samples *t*-test) พบว่าคะแนนหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t(14) = 7.41$, $p < .001$) แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียน

Table 4

Satisfaction levels of participants toward the English for Tourism training curriculum.

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านครูผู้สอน		
1.1 ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.47	มาก

1.2 ครูผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และอธิบายอย่างเข้าใจ	4.53	มากที่สุด
1.3 ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	4.53	มากที่สุด
1.4 ครูผู้สอนให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	4.40	มาก
1.5 ครูผู้สอนมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในห้องเรียนอย่างเหมาะสม	4.67	มากที่สุด
ภาพรวมด้านครูผู้สอน	4.52	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม		
2.1 ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	มากที่สุด
2.2 มีการใช้คำถามนำที่กระตุ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ แยะแยะ และอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.47	มาก
2.3 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น อภิปราย และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นร่วมกัน	4.40	มาก
2.4 มีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.67	มากที่สุด
2.5 ใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.73	มากที่สุด
ภาพรวมด้านกระบวนการจัดกิจกรรม	4.58	มากที่สุด
3. ด้านการวัดและประเมินผล		
3.1 มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.67	มากที่สุด
3.2 มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.47	มาก
3.3 การวัดและประเมินผลมีความชัดเจนและยุติธรรม	4.40	มาก
3.4 มีการใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับลักษณะของรายวิชา	4.73	มากที่สุด
3.5 มีการให้ข้อเสนอแนะหรือผลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนรู้	4.87	มากที่สุด
ภาพรวมด้านการวัดและประเมินผล	4.62	มากที่สุด
รวม	4.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.57 ซึ่งหากจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านการวัดและประเมินผลมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.62 ส่วนด้านที่น้อยที่สุด คือด้านครูผู้สอน โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.52 โดยหัวข้อที่ได้น้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน

ส่วนที่ 3 ข้อค้นพบที่ได้จากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยว ในอำเภอเยะหริง จังหวัดปัตตานี

ข้อค้นพบจากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยว ในอำเภอเยะหริง จังหวัดปัตตานี พบข้อค้นพบในการทดลองใช้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจในการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

หลังการอบรม พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติภายหลังการอบรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรการอบรมที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้ทางภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในด้านคำศัพท์สำนวน และบทสนทนาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสื่อสารในบริบทของการท่องเที่ยว

สาระสำคัญที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว (e.g., “You should visit the Grand Palace.”), ให้ข้อมูลการเดินทางหรือเส้นทาง (e.g., “You can take the bus number 15 to the night market.”) และ ตอบคำถามที่พบบ่อยจากนักท่องเที่ยว (e.g., “Yes, the temple opens at 8 a.m.” หรือ “Tickets are available at the entrance.”) ซึ่งเป็นบริบทการสื่อสารที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบาทของผู้เรียนในฐานะผู้ให้บริการหรือผู้ประสานงานด้านการท่องเที่ยว

ผลลัพธ์ดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานการณ์ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

จากผลการประเมินทักษะด้านการสื่อสารภายหลังการอบรม พบว่า นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในบริบทของสถานการณ์จำลองที่มีความหลากหลาย อาทิ การต้อนรับนักท่องเที่ยว การแนะนำอาหารท้องถิ่น และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่สะท้อนถึงบริบทจริงของการสื่อสารในภาคการท่องเที่ยว

ความสามารถที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของผู้เรียน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การจำลองสถานการณ์ (role play), การฝึกตอบคำถามทันที (impromptu speaking), และการนำเสนอ (presentation) ซึ่งล้วนเป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอย่างมั่นใจ และสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว

นอกจากนี้ การใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและสถานการณ์ในชีวิตจริง ยังมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษากับสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักท่องเที่ยว

3. ด้านความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

จากผลการประเมินตนเองของผู้เรียนร่วมกับผลการสังเกตจากครูผู้สอน พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้าน ความกล้าแสดงออกและความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในการสื่อสารด้วยวาจา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์เชิงบวกของการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

การพัฒนาดังกล่าวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยกับรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ถูกออกแบบให้ส่งเสริม การมีส่วนร่วม (participatory learning) เช่น กิจกรรม บทบาทสมมติ (role play) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาในบริบทที่

ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง การทำงานกลุ่ม (group work) ซึ่งสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning) และการนำเสนอหน้าชั้นเรียน (oral presentation) ซึ่งช่วยฝึกการเรียบเรียงความคิด การใช้ภาษาที่เหมาะสม และการแสดงออกอย่างมั่นใจต่อหน้าผู้อื่น

กิจกรรมเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้าง ทักษะด้านอารมณ์และสังคม ของผู้เรียน (affective domain) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางภาษาที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในด้าน ความกล้าในการพูด (willingness to communicate) และ ความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในภาษาที่สอง

4. ด้านระยะเวลาในการจัดอบรม

จำนวนผู้เข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเนื่องมาจากช่วงเวลาที่ยกอบรมตรงกับช่วงปิดภาคเรียนและตรงกับเทศกาลอิฎิ้ลฟิตรี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นักเรียนส่วนใหญ่มีภารกิจส่วนตัวหรือเดินทางกลับภูมิลำเนา จึงส่งผลให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมได้ตามที่วางแผนไว้

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปในการพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณไพลย์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุวรรณไพลย์ส่วนใหญ่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลางถึงดี โดยเฉพาะกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.01-4.00 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwansang et al. (2020) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษสูงมีพฤติกรรมการเรียนรู้อังกฤษมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ เนื่องจาก นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ตั้งใจเรียน มีวินัย และหาโอกาสในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ในด้านการพัฒนาทักษะ นักเรียนแสดงความต้องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.78 และ 34.15 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ Wongsothorn (2019) ที่พบว่าแนวทางการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากล (EIL) เน้นการสื่อสารและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ทางภาษา (Communicative) ที่ช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการพูดตามความต้องการของนักเรียน อีกทั้งต้องการเอกสารประกอบการอบรมในรูปแบบไฟล์ PDF ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ Sinprom and Chaowchai (2022) ที่ชี้ว่าการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ในการเรียนการสอน เช่น สื่อดิจิทัลที่มีความน่าสนใจหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มีผลต่อการเพิ่มความสนใจและสามารถกระตุ้นจินตนาการของนักเรียนได้ดี ดังนั้นการนำเทคโนโลยีจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอีกประเภทที่ถูกนำไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้ประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียนได้ การที่นักเรียนสนใจการอบรมแบบนอกสถานที่มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 46.16

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปในการพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่ง จากการตอบแบบสอบถามของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน พบว่า ข้อมูลจากครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนที่แสดงความต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรอบรมถึงร้อยละ 84.51 แสดงให้เห็นว่าชุมชนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่เสนอโดย Maitong (2000) ที่เน้นการสร้างหลักสูตรที่สะท้อนความต้องการ ปัญหา และศักยภาพของท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชน เช่น ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครอง ครู นักเรียน และองค์กรชุมชน มีบทบาทร่วมกันในทุกกระบวนการ เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบทจริง ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างได้เลือกแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอยะหริ่ง เช่น วัดเจ้าเมืองยะหริ่งและชุมชนท่องเที่ยวบางปู เป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษกับสถานการณ์จริงในชุมชนของตน (Office of the Education Council, 2017) ดังนั้น จึงทำให้รู้ถึงความต้องการของนักเรียนว่าต้องการที่จะอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอยะหริ่งสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ในชุมชนได้

ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี พบว่า คะแนนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม ซึ่งในการออกแบบหลักสูตรโดยเน้นความสำคัญตามความต้องการของนักเรียน คือ นักเรียนต้องการที่จะพัฒนาตนเองในทักษะการพูดและการฟัง จึงส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามความต้องการจำเป็น มีความสอดคล้องกับ Srithep (2020) ที่ศึกษาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวของอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน โดยมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และเน้นเนื้อหาตามมาตรฐานภาษาอังกฤษ จึงทำให้ผู้อบรมมีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานของ Sumrit (2017) ที่พบว่า การใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจากความต้องการของชุมชนและบริบทท้องถิ่นสามารถเพิ่มความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 โดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ (Phulket et al., 2012) ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนบ้านโคกโก่ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งพบว่าผู้เข้าอบรมมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และมีความพึงพอใจต่อกระบวนการอบรมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านเนื้อหาและกิจกรรมที่ตอบสนองต่อบริบทของผู้เรียนในชุมชนอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 โดยหัวข้อที่ได้น้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนยังเป็นจุดที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

■ บทสรุปจากการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สรุปได้ว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ชุมชน และสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม โดยเน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูดในบริบทการท่องเที่ยวท้องถิ่น ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่านักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าการออกแบบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน แม้ด้านครูผู้สอนจะมีคะแนนต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น แต่ยังอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างครูกับผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุป หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในบริบทท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรลักษณะเดียวกันในพื้นที่อื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกันต่อไป

■ ข้อจำกัดหรือข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อจำกัด

1. กิจกรรมที่ผู้วิจัยเลือกมาใช้ในการทดลองควรเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้ถูกต้อง ควรมีการจัดกิจกรรมที่จำลองสถานการณ์ที่นักท่องเที่ยวมักพบในอำเภอยะหริ่ง เช่น การต้อนรับแขกที่โฮมสเตย์ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หรือการแนะนำอาหารพื้นถิ่น โดยควรมีการโต้ตอบกับเจ้าของภาษา (ถ้าเป็นไปได้) เพื่อเพิ่มความมั่นใจและความคล่องตัวในการใช้ภาษา

2. แบบทดสอบที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยไม่ได้ออกแบบชุดคำถามเฉพาะกลุ่ม ดังนั้น ผู้วิจัยควรมีการประเมินที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรอบรมสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมนอกจากภาษาอังกฤษ อาจเป็นภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี หรือภาษามลายู ซึ่งถือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในท้องถิ่นด้วย เพราะอำเภอเยะหรงมีนักท่องเที่ยวจากหลาย ๆ ชาติมาท่องเที่ยว

2. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวบูรณาการกับแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น

3. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในระดับอื่น ๆ เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

■ บรรณานุกรม

- Bruner, J. S. (1960). *The process of education*. Harvard University Press.
- Bruner, J. S. (1966). *Toward a theory of instruction*. Belknap Press of Harvard University Press.
- Department of Curriculum and Instruction Development. (2003). *Basic Education Curriculum B.E. 2551: Content and learning standards of foreign languages subject group*. Curriculum Development Center, Ministry of Education.
- Littlewood, W. (1981). *Communicative language teaching*. Cambridge University Press.
- Maitong, P. (2000). *A study of community participation in the development of local curriculum at the secondary education level of quality-certified private schools in Bangkok* [Doctoral dissertation, Chulalongkorn University]. [In Thai]
- Manivannan, G. (2006). *Importance of the English language*. UsingEnglish.com. <https://www.usingenglish.com/articles/importance-english-language.html>
- Ministry of Education. (2017). *Curriculum for foreign languages learning area*. Ministry of Education.
- Office of the Education Council. (2017). *Framework for the development of competency-based curriculum for basic education*. Prikwan Graphic. [In Thai]
- Phruksasin, N. (2005). *The study of needs for the development of English abilities for tourist police, Subdivision 3, Tourist Police Division: The Lower North Region of Thailand* [Master's thesis, Pibulsongkram Rajabhat University]. [In Thai]
- Phulket, W., Supakwanit, W., & Wimuktanon, T. (2012). *Development of English communication skills of homestay villagers to enhance tourism potential: A case study of Ban Khok Kong, Kut Wa Subdistrict, Kuchinarai District, Kalasin Province*. Rajamangala University of Technology Isan. [In Thai]

- Sinprom, K., & Chaowchai, S. (2022). Guidelines for promoting digital media-based learning management of teachers under the Phetchabun Primary Educational Service Area Office 3. *Journal of Educational Studies, Silpakorn University*, 20(1), 159–173. [In Thai]
- Srithep, N. (2020). The development of an English for communication training curriculum for tourism in Wiang Sa District, Nan Province. *Journal of Humanities*, 21(3). [In Thai]
- Sumrit, S. (2017). Effects of using local curriculum in English teaching on secondary students' interest and motivation. *Journal of Research and Educational Development*. [In Thai]
- Suwansang, N., Tirakanan, S., & Kamontipsrisahaset, K. (2020). An analysis of factors related to English learning achievement of Grade 11 students under the Secondary Educational Service Area Office 1, Bangkok. *Journal of Educational Measurement and Evaluation*, 36(100), 136–149. [In Thai]
- Widdowson, H. G. (1978). *Teaching language as communication*. Oxford University Press.
- Wongsothorn, A., Yordchim, S., Thitivesa, D., & Pongsurapipa, S. (2019). Innovative use of English language teaching as an international language in graduate studies in Thai universities. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 12(2), 14–27. [In Thai]